

Процишина Ольга Юріївна

Київський університет імені Бориса Грінченка,
б-р І. Шамо, 18/2, м. Київ, 02154
o.protsyshyna.asp@kubg.edu.ua

ORCID iD: 0000-0002-9466-3395

СТРУКТУРА МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА МИСТЕЦЬКОЇ ШКОЛИ

У статті запропоновано структуру методичної компетентності майбутнього викладача мистецької школи. На основі аналізу науково-педагогічної літератури автором встановлено, що науковцями не досліджувалась раніше проблема формування методичної компетентності майбутнього викладача мистецької школи, не розроблялись її зміст та структура. Мета статті — висвітлити структурні компоненти методичної компетентності майбутнього викладача мистецької школи. Методологія дослідження передбачає застосування теоретичних методів дослідження, таких як: аналіз психолого-педагогічної літератури з досліджуваної проблеми, її систематизація, узагальнення, конкретизація, синтез та порівняння. У статті розглянуто тлумачення ключових понять «професійна компетентність вчителя» та «методична компетентність вчителя», розкритих у педагогічній літературі. Наведено зміст та структуру дотичного поняття «методична компетентність майбутнього вчителя музичного мистецтва». Наголошено, що методична компетентність є визначальним фактором успішної та ефективної методичної діяльності майбутнього фахівця. З'ясовано, що наукового обґрунтування потребують педагогічні умови, методи та прийоми формування методичної компетентності майбутнього викладача мистецької школи на заняттях сольного співу.

Ключові слова: професійна компетентність, методична компетентність, структура методичної компетентності, майбутній викладач мистецької школи, структура методичної компетентності майбутнього викладача мистецької школи, сольний спів.

Процишина О.Ю.

Структура методической компетентности будущего преподавателя художественной школы

В статье предложена структура методической компетентности будущего преподавателя художественной школы. На основе анализа научно-педагогической литературы автором установлено, что ранее учеными не исследовалась проблема формирования методической компетентности будущего преподавателя художественной школы, не разрабатывались ее содержание и структура. Цель статьи — выделить структурные компоненты методической компетентности будущего преподавателя художественной школы. Методология исследования предполагает применение теоретических методов, таких как: анализ психолого-педагогической литературы по данной проблеме, систематизация, обобщение, конкретизация, синтез и сравнение. В статье рассмотрены толкования ключевых понятий «профессиональная компетентность учителя» и «методическая компетентность учителя», что раскрыты в педагогической литературе. Приведен пример содержания и структуры понятия «методическая компетентность будущего учителя музыкального искусства». Отмечено, что методическая компетентность является определяющим фактором успешной и эффективной методической деятельности будущего специалиста. Выявлено, что научного обоснования требуют педагогические условия, методы и приемы формирования методической компетентности будущего преподавателя художественной школы на занятиях сольного пения.

Ключевые слова: профессиональная компетентность, методическая компетентность, структура методической компетентности, будущий преподаватель художественной школы, структура методической компетентности будущего преподавателя художественной школы, сольное пение.

Protsyshyna O. Yu.

Structure of methodological competence of future teacher of art school

The article proposes the structure of methodological competence of the future teacher of art school. Based on the analysis of scientific and pedagogical literature, the author finds out that scientists have not previously studied the problem of forming the methodological competence of the future teacher of art school, and did not develop its content and structure. The purpose of the article is to highlight the structural components of the methodological competence of the future teacher of art school. The research methodology involves the use of theoretical research methods, such as: analysis of psychological and pedagogical literature on the research problem, systematization, generalization, specification, synthesis and comparison. The article considers the interpretation of the key concepts "teacher's professional competence" and "teacher's methodological competence", disclosed in the pedagogical literature. The content and structure of the related concept "methodological competence of the future teacher of music art" are given. It is emphasised that methodological competence is a determining factor of successful and effective methodical activity of the future specialist. It is found that the pedagogical conditions, methods and techniques of forming the methodological competence of the future teacher of art school in solo singing classes need scientific substantiation.

Key words: professional competence, methodical competence, structure of methodical competence, future teacher of art school, structure of methodical competence of future teacher of art school, solo singing.

© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2020

© Процишина О.Ю., 2020

Постановка проблеми. Однією з актуальних проблем сьогодення в Україні є реформування системи освіти відповідно до сучасних соціокультурних вимог. З метою покращення якості результатів навчання здобувачів освіти на різних рівнях необхідно модернізувати зміст освіти шляхом впровадження інноваційних засобів, методів, принципів та форм навчання, що відповідатимуть освітнім стандартам прогресивних країн світу. Впровадження компетентнісного підходу спрямоване на підвищення рівня сформованості ключових та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей, від яких залежить здатність особистості приймати вірні рішення та нести відповідальність за свої дії, ефективно вирішувати життєві проблеми, успішно виконувати професійну діяльність, знаходити оптимальний вихід у неочікуваних педагогічних ситуаціях. Методична компетентність майбутнього вчителя є здатністю організовувати та проводити заняття, застосовувати знання та вміння з методики викладання дисципліни для реалізації всіх освітніх завдань. Вона тісно пов'язана з практичним педагогічним досвідом, основи якого закладаються ще під час навчання у закладі вищої освіти. Тому проблема її формування дедалі частіше стає предметом сучасних наукових досліджень. Формування методичної компетентності майбутнього викладача мистецької школи як науково-педагогічна проблема досліджена недостатньо. Вирішення зазначеної проблеми першочергово потребує визначення сутності та структури

Метою дослідження є визначити структурні компоненти методичної компетентності майбутнього викладача мистецької школи.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Сучасні проблеми в галузі освіти ставлять перед науковцями нові виклики та завдання. Теоретико-методичні положення компетентнісного підходу розкриті в працях Н. Бібік, І. Булах, В. Краєвського, Н. Кузнецової, О. Пометун, С. Сисоевої, А. Хуторського та ін. Концептуальним засадам зазначеного підходу присвячено ряд наукових праць з психології та педагогіки (І. Зимня, І. Зязюн, О. Савченко, О. Овчарук та ін.). Формування професійної компетентності вчителя музичного мистецтва стало предметом досліджень багатьох провідних науковців: Л. Василенко, Н. Гузій, А. Козир, Л. Масол, О. Олексюк, Г. Падалки, Є. Проворової, О. Ростовського, Р. Савченко, Я. Сверлюк, О. Хижної, Н. Цюлюпи, О. Щолокової, В. Шульгіної та ін.

Методологія дослідження. Для досягнення поставленої мети було використано теоретичні методи дослідження: синтез, порівняння, систематизація та узагальнення. Було проаналізовано психолого-педагогічну літературу з окресленої проблеми, конкретизовано структурні компоненти професійної та методичної компетентностей.

Виклад основного матеріалу. Сучасними науковцями активно досліджується проблема формування професійної компетентності. Поняття «професійна компетентність вчителя»

тлумачиться, як складне інтегральне утворення, яке означає готовність педагога виконувати професійні функції та відповідати сучасним вимогам, володіючи знаннями, вміннями, навичками, необхідним досвідом та особистісними якостями [13, 208]. В психолого-педагогічній літературі широко розкривається сутність та структура професійної компетентності педагога у психологічному аспекті Г. Кошонько визначає особисті якості: «креативність, мобільність, комунікабельність, толерантність, урівноваженість, чуйність, доброзичливість, прагнення до самопізнання, саморозвитку і самореалізації, саморефлексії» як професійно важливі її складові [5, 33].

Досліджуючи проблему формування професійної компетентності педагога І. Шмиголь розкриває її сутність, структуру, та виділяє дев'ять компонентів: мотиваційний (поєднує в собі внутрішню мотивацію та зовнішню, яка також поділяється на моральну та матеріальну), спеціально-предметний (охоплює предметні знання, вміння, навички та відповідний професійний досвід), психолого-педагогічний (опанування загальними та спеціальними знаннями, вміннями з психології та педагогіки, які необхідні для реалізації завдань освітнього процесу), особистісний (набуття особистісних моральних якостей педагога), комунікативний (вміння будувати успішні відносини з усіма учасниками освітнього процесу), організаційно-управлінський (оволодіння необхідними знаннями, вміннями, навичками організації та управління освітнім процесом), експериментально-дослідницький (уміння оцінювати, аналізувати відповідно до поставленого освітнього завдання), рефлексивність та самостійність (здатність до самоусвідомлення). Усі структурні компоненти професійної компетентності вчителя взаємозалежні та взаємопов'язані між собою. Дослідниця виокремлює методичний або дидактичний компонент, який охоплює важливі елементи педагогічного впливу (засоби, методи, форми та прийоми) [20].

У В. Тернопільської знаходимо, що структура професійної компетентності майбутнього фахівця включає цільовий (охоплює мету та завдання професійної підготовки), змістовий (поєднує когнітивний та емоційно-ціннісний елементи), технологічний (узагальнює форми, методи та засоби навчання, принципи та педагогічні умови функціонування освітнього процесу), результативний компоненти (співвідношення якості отриманих результатів до поставлених цілей) [14].

Серед досліджень, в яких розкрита проблема формування професійної компетентності вчителя-предметника, ґрунтовним є аналіз О. Матяш. Вона виділяє такі групи компетентностей вчителя математики: ключові, базові та спеціалізовані компетентності. До першої групи дослідниця

відносить навчальну, культурну, громадянську, соціальну та підприємницьку компетентності. До другої групи входять методична, педагогічна, інформаційна, комунікативна та математична компетентності. До третьої — методична компетентність у навчанні учнів предметних знань, умінь і підготовка до олімпіад [6].

У сфері мистецької освіти широко висвітлена проблема формування професійної компетентності вчителя музичного мистецтва. Аналіз наукової літератури показав, що серед науковців не існує єдиного підходу до визначення сутності та структури професійної компетентності вчителя музичного мистецтва. Так Н. Мурована розглядає зазначену компетентність як систему ключових, регулятивних, комунікативних, операційних, інтелектуально-педагогічних компетенцій [10].

О. Білостоцька здійснює аналіз структури професійної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва та розділяє на такі компоненти: мотиваційно-ціннісний, когнітивний, діяльнісний, регулятивно-рефлексивний компоненти; визначає критерії професійної компетентності майбутніх викладачів музичного мистецтва: мотиваційно-цільовий, пізнавально-пошуковий, діялісно-креативний, прогностично-рефлексивний [1].

У своєму дослідженні Н. Юдзіонюк розглядає професійну компетентність майбутнього вчителя музичного мистецтва крізь призму музично-інтерпретаційної діяльності та визначає такі її компоненти: мотиваційно-ціннісний, когнітивно-операційний, креативно-рефлексивний [22].

Досліджуючи питання змісту та структури цієї компетентності, Т. Пляченко інтерпретує професійні функції вчителя музичного мистецтва: дослідницьку, проєктивно-конструктивну, організаційну, управлінську, технологічну, контрольну, прогностичну, технічну. Науковиця виділяє об'єктивні та суб'єктивні чинники формування професійних компетентностей та наголошує на важливості створення авторської технології професійної діяльності, створення творчого іміджу вчителя [13].

Для визначення структури професійної компетентності музиканта-інструменталіста В. Бурназова бере за основу музичну діяльність і поділяє останню на музично-слухову, музично-граматичну, музично-виконавську і музично-педагогічну компетентності [3].

Варто зазначити, що у науково-педагогічній літературі, окрім професійної, розглядають також фахову компетентність — здатність реалізовувати освітні завдання відповідно до сучасних вимог та суспільних потреб. Структуру її становлять взаємозалежні компоненти: когнітивний, практично-творчий, ціннісно-орієнтаційний [8].

До структурних компонентів професійної компетентності вчителя часто додають методичну компетентність або методичну компетенцію.

Н. Яциніна вважає, що складниками професійної компетентності педагога, крім методичної, є психологічна, предметна, комунікативна, дослідницька компетентності [23]. Окремо науковцями досліджується проблема формування професійної компетентності викладачів коледжу. Її структурними компонентами є методична (виявляє вміння планувати, організовувати, проводити заняття, здійснювати контроль навчальної діяльності та адаптацію до зміни освітніх стандартів, використовувати власний педагогічний досвід та запозичувати позитивний досвід інших педагогів), предметно-інформаційна, психолого-педагогічна, комунікативно-організаційна, технологічна компетенції [9]. Отже, можемо стверджувати, що методична компетентність вчителя, у тому числі викладача мистецької школи, є важливим структурним компонентом професійної компетентності.

Сьогодні серед науковців відсутній єдиний погляд як на тлумачення поняття «методична компетентність вчителя», так і на визначення його сутності та структури. Методична компетентність вчителя — це інтегрована система спеціально-наукових, психологічних, педагогічних знань та вмінь з планування, організації та викладання навчальної дисципліни [11]. Її формування відбувається за умови оволодіння студентом взаємодоповнюючих спеціально-наукових, психологічних, педагогічних, методичних знань та вмінь. Ключову роль за такої умови відіграє педагогічна практика, в результаті якої майбутній учитель отримує досвід застосування здобутих знань, вмінь, навичок у реальному освітньому процесі, та можливість перевірити рівень сформованості власних компетентностей. Дослідники розглядають структуру методичної компетентності педагога по-різному: як систему компонентів, взаємозалежні рівні, цілісність елементів. К. Ткаченко, як і більшість науковців, поділяє структуру методичної компетентності вчителя на три взаємопов'язані компоненти: когнітивний, процесуально-діяльнісний, особистісний [16].

Методична компетентність вчителя являє собою здатність приймати вірні методичні рішення в ході педагогічного спілкування, вміння вдало використовувати набуті методичні знання, уміння та навички, мати розвинене методичне мислення, методичну культуру та творчість як складові методичної діяльності вчителя.

У науково-педагогічній літературі широко представлений аналіз структури методичної компетентності вчителів-предметників. Л. Шерстюк розглядає методичну компетентність викладача-філолога як сукупність конструктивно-проектувальної діяльності, рефлексії та володіння предметними, психолого-педагогічними, науково-методичними знаннями. Науковець визначає дві взаємодоповнюючі складові методичної компетентності: вміння здійснювати традиційну

педагогічну діяльність та вміння проектувати педагогічні інновації. Ми погоджуємось, що методична компетентність вчителя повинна базуватись на традиційному педагогічному досвіді, але за умови впровадження в освітній процес інноваційних методів та підходів [19].

На думку Т. Бондаренко, до структури методичної компетентності вчителя біології належать когнітивний, емоційно-ціннісний та діяльнісно-практичний компоненти. Дослідниця більш детально розкриває зміст останнього компонента, який залежить від рівня сформованості «проектувальних, адаптаційних, організаційних, гностичних, дослідницьких та мотиваційних умінь і навичок» [2, 153]. Ми вважаємо, що проектувальні вміння відіграють важливу роль у методичній підготовці вчителя, а саме: моделюванні та аналізі освітнього процесу, розподіленні та структуризації навчального матеріалу, педагогічній імпровізації. Переконані, що остання є ключовим елементом педагогічної діяльності, тому що впливає на здатність вчителя влучно комбінувати навчальний матеріал, адекватно реагувати та знаходити вірне рішення у несподіваних ситуаціях.

І. Коробова пропонує досвідно-діялісну модель методичної компетентності учителя фізики. Її компонентами є пізнавальний досвід, функціональний досвід, діялісно-поведінковий досвід, досвід сенсоутворення, оцінювальний досвід [4].

У науковій літературі знаходимо ряд досліджень, присвячених проблемі методичної підготовки вчителя математики. О. Матяш визначає складові методичної компетентності вчителя математики щодо здатності до реалізації освітнього процесу з чітким розумінням та дотриманням завдань та цілей навчання: втілення дидактичних принципів, здійснення аналізу навчально-методичних матеріалів, використання відповідних засобів та технологій навчання, реалізація рівневої та профільної диференціації навчання математики та формування в учнів навичок та прийомів мислення [6].

Визначення структури методичної компетентності викладача мистецької школи дотепер не ставало метою науково-педагогічних досліджень. Тому ми звернемося до розвідок науковців, які є дотичними до теми нашого дослідження. В умовах модернізації мистецької освіти, оновлення змісту на всіх її рівнях О. Щолокова пропонує структуру методичної компетентності вчителя музичного мистецтва з огляду на філософсько-методологічні та соціально-культурні позиції: когнітивний компонент, операційно-процесуальний, аксіологічний [21]. Н. Цюлюпа пояснює структуру методичної компетентності вчителя музичного мистецтва у комплексі когнітивно-інформаційного, операційно-регулятивного, емоційно-ціннісного, творчо-діялісного компонентів [18].

Проте Л. Теряєва виділяє пізнавально-когнітивний, емоційно-ціннісний, особистісно-комунікативний та виконавсько-творчий компоненти [15]. Н. Остапенко вважає, що методична компетентність учителя музики включає когнітивний (оволодіння якісними професійними та методичними знаннями), ціннісно-орієнтаційний (формування загальнокультурних цінностей, художнього смаку, мистецьких ідеалів), мотиваційний (чітке усвідомлення цілей та завдань методичної діяльності) та практично-творчий компоненти (поєднує виконавський досвід та творчу самореалізацію) [12].

Методична компетентність викладача мистецької школи — це сукупність особистісних якостей, що впливають на методичну діяльність педагога; результатів навчання, основою яких є методичні знання, вміння, навички; культурних, моральних цінностей та орієнтирів; типів мислення та стилів творчості. Результати навчання структуруються за трьома сферами особистості:

- когнітивна або пізнавальна;
- ціннісна, афективна або емоційна, ціннісно-мотиваційна;
- психомоторна або маніпуляційна, діяльнісна [7].

Таким чином, беручи за основу поділ результатів навчання, ми можемо визначити структуру методичної компетентності викладача мистецької школи, виділивши такі компоненти: когнітивний, ціннісно-мотиваційний, діяльнісний.

Висновки. Отже, методична компетентність майбутнього викладача мистецької школи належить до спеціальних (фахових) компетентностей. На основі теоретичного аналізу сучасних наукових психолого-педагогічних досліджень нами було визначено структурні компоненти методичної компетентності майбутнього викладача мистецької школи. З'ясовано, що методична компетентність викладача є невід'ємною складовою професійної компетентності, а її сформованість — важлива умова успішної педагогічної діяльності. Адже сучасний педагог повинен вміти знаходити нові методичні засоби та прийоми, аналізувати, відбирати, структурувати та адаптувати методичні матеріали, бути ініціативним, здатним до співробітництва, прагнути постійного саморозвитку та самовдосконалення. Розроблена система компонентів виступає теоретичною основою для формування методичної компетентності майбутніх викладачів мистецької школи.

ДЖЕРЕЛА

1. Білостоцька О. Компоненти та критерії професійної компетентності майбутнього викладача музичного мистецтва. *Інноваційна педагогіка*. Причорномор. наук.-дослід. ін-т економіки та інновацій. 2019. Т. 1, № 18. С. 74–78.
2. Бондаренко Т. Визначення змісту, структури та етапів формування методичної компетентності у майбутніх вчителів біології. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2012. № 5(2). С. 150–155.
3. Бурназова В. Професійна компетентність музиканта-інструменталіста: зміст, структура, методи розвитку. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету*. Серія : Педагогічні науки. 2014. № 1. С. 65–70. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/nzbdpu_2014_1_11 (дата звернення : 01.07.2020).
4. Коробова І. Формування методичної компетентності майбутніх учителів фізики на засадах індивідуального підходу : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.02. Київ, 2017. 44 с. URL : <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/14880> (дата звернення : 16.09.2020).
5. Кошонько Г. Сутність та структура професійної компетентності педагога. Теорія і практика професійної підготовки фахівців у контексті загальноєвропейських інтеграційних процесів : зб. наук. пр. Житомир : ФОП Левковець, 2016. С. 30–37.
6. Матяш О. Формування методичної компетентності з навчання геометрії майбутніх учителів математики : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.02. Вінниця, 2014. 550 с. URL : <http://93.183.203.244:80/xmlui/handle/123456789/2540> (дата звернення : 21.08.2020).
7. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти : Наказ Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020. № 584 : URL : <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-unesennya-zmin-do-metodichnih-rekomendacij-shodo-rozroblennya-standartiv-vishoyi-osviti-1> (дата звернення : 26.11.2020).
8. Михаськова М. Формування фахової компетентності майбутнього вчителя музики : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Київ, 2007. 22 с.
9. Міщенко С. Зміст та структура професійної компетентності викладача коледжу. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова*. Серія 5 : Педагогічні науки: реалії та перспективи : зб. наук. праць. 2016. № 55. С. 160–166. URL : <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/23530> (дата звернення : 16.09.2020).
10. Мурована Н. Педагогічне керівництво розвитком професійної компетентності вчителів музики у післядипломній освіті : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.06. Київ, 2008. 22 с.

11. Ніколаєв О., Рубаняк Л. Методична компетентність як одна із основних складових професіоналізму майбутнього вчителя фізики. *Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка*. Серія : Педагогічна. 2016. № 22. С. 99–102. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkr_ped_2016_22_33 (дата звернення : 18.09.2020).
12. Остапенко Н. Компетентнісний підхід у професійній підготовці майбутнього вчителя музичного мистецтва. *Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя*. 2015. № 2. С. 53–57.
13. Пляченко Т. Структура і зміст професійних компетентностей учителя музичного мистецтва. *Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка*. 2015. № 24. С. 84–87. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Potip_2015_24_15 (дата звернення : 25.06.2020).
14. Тернопільська В. Структура професійної компетентності майбутнього фахівця. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету*. 2012. № 9. С. 208–213. URL : <http://magazine.mdpu.org.ua/index.php/nv/article/view/193/140> (дата звернення : 15.09.2020).
15. Теряєва Л. Формування методичної компетентності майбутніх учителів музики на заняттях з хорового диригування : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Київ, 2019. 20 с. URL : <http://enpui.ppu.edu.ua/handle/123456789/25573> (дата звернення : 21.05.2020).
16. Ткаченко К. Формування методичної компетентності майбутніх учителів початкових класів у процесі педагогічної практики : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Слов'янськ, 2015. 22 с. URL : <http://repository.khpa.edu.ua/jspui/handle/123456789/398> (дата звернення : 18.09.2020).
17. Цимбалюк Я. Структура методичної компетентності вчителя. Одеса. URL : https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/doc/2011/4_2011/58.pdf (дата звернення : 04.08.2020).
18. Цюлюпа Н. Педагогічні умови формування методичної компетентності майбутнього вчителя музики в процесі інструментальної підготовки : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Київ, 2009. 20 с.
19. Шерстюк Л. Сутність та структура методичної компетентності майбутнього викладача-філолога. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету*. Серія : Педагогічні науки. 2017. № 142. С. 220–224. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2017_142_50 (дата звернення : 29.07.2020).
20. Шмиголь І. Сутність та структура професійної компетентності педагога. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2011. Т. 1, № 4. С. 197–204. URL : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ppsv_2011_4\(1\)_32](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ppsv_2011_4(1)_32) (дата звернення : 13.08.2020).
21. Щолокова О. Професійна компетентність як стратегічний напрямок модернізації мистецької освіти в Україні. *Вісник Глухівського держ. пед. ун-ту*. 2006. № 8. С. 20–23.
22. Юдзіонюк Н. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя у музично-інтерпретаційній діяльності : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Одеса, 2011. 21 с.
23. Яциніна Н. Структура професійної педагогічної компетентності майбутнього вчителя. *Збірник наукових праць Кам'янець-подільського національного університету імені Івана Огієнка*. Серія: Педагогічна. 2010. № 16. С. 132–134.

REFERENCES

1. Bilostotska, O. (2019). Komponenty ta kryterii profesiinoi kompetentnosti maibutnioho vykladacha muzychnoho mystetstva [Components and Criteria of Professional Ccompetence of Future Teacher of Music Art]. *Odesa, Innovatsiina pedahohika: nauk. zhurnal PU Prychornomor. nauk.-doslid. in-t ekonomiky ta innovatsii, 1 (18), 74–78* (in Ukrainian).
2. Bondarenko, T. (2012). Vyznachennia zmistu, struktury ta etapiv formuvannia metodychnoi kompetentnosti u maibutnikh vchyteliv biolohii [Definition of Content, Structure and Stages Formation of Methodological Competence Ffuture Biology Teachers]. *Problemy pidhotovky suchasnoho vchytelia, 5 (2), 150–155* (in Ukrainian).
3. Burnazova, V. (2014). Profesiina kompetentnist muzykanta-instrumentalista: zmist, struktura, metody rozvytku [Professional Competence of Mmusician-Instrumentalist: content, structure, methods of development]. *Berdiansk, Naukovi zapysky Berdianskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu. Seria: Pedahohichni nauky, (1), 65–70* (in Ukrainian). http://nbuv.gov.ua/UJRN/nzbdpu_2014_1_11
4. Korobova, I. (2017). Formuvannia metodychnoi kompetentnosti maibutnikh uchyteliv fizyky na zasadakh individualnoho pidkhodu [Formation of Methodological Competence of Future Teachers of Physics on the Basis of Individual Approach]. *Kyiv, Avtoref. dys. ... d-ra ped. nauk* (in Ukrainian). <http://enpui.npu.edu.ua/handle/123456789/14880>
5. Koshonko, H. (2016). Sutnist ta struktura profesiinoi kompetentnosti pedahoha [Nature and Structure of Professional Competence of Teacher]. *Teoriia i praktyka profesiinoi pidhotovky fakhivtsiv u konteksti zahalnoevropeyskykh intehratsiinykh protsesiv, 30–37* (in Ukrainian). <http://elar.khnu.km.ua/jspui/handle/123456789/4991>

6. Matiash, O. (2014). Formuvannia metodychnoi kompetentnosti z navchannia heometrii maibutnikh uchyteliv matematyky [Formation of Methodological Competence on Teaching Geometry of Future Teachers of Mathematics]. Vinnytsia, dys. ... d-ra ped. nauk (in Ukrainian).
<http://93.183.203.244:80/xmlui/handle/123456789/2540>
7. Metodychni rekomendatsii shchodo rozroblennia standartiv vyshchoi osvity: Nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 30.04.2020 № 584 [Methodical Recommendations for the Development of Standards of Higher Education: № 584 (2020, April 30)]. Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine (in Ukrainian).
<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-unesennya-zmin-do-metodichnih-rekomendacij-shodo-rozroblennya-standartiv-vishoyi-osviti-1>
8. Mykhaskova, M. (2007). Formuvannia fakhovoi kompetentnosti maibutnoho vchytelia muzyky [Formation of Professional Competence of Future Music Teacher]. Kyiv, Avtoref. dys. ... kand. ped. nauk (in Ukrainian).
9. Mishchenko, S. (2016). Zmist ta struktura profesiinoi kompetentnosti vykladacha koledzhu [Contents and Structure of Professional Competence of Teacher of College]. Kyiv, *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M. Drahomanova, Serii 5: Pedahohichni nauky: realii ta perspektyvy* (55), zb. nauk. prats, 160–166 (in Ukrainian).
<http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/23530>
10. Murovana, N. (2008). Pedahohichne kerivnytstvo rozvytkom profesiinoi kompetentnosti vchyteliv muzyky u pisliadyplomnoi osvity [Pedagogical Guidance for the Development of Professional Competence of Music Teachers in Postgraduate Education]. Kyiv, avtoref. dys. ... kand. ped. nauk (in Ukrainian).
11. Nikolaiev, O., Rubaniak, L. (2016). Metodychna kompetentnist yak odna iz osnovnykh skladovykh profesionalizmu maibutnoho vchytelia fizyky [Methodical Competence as Major Component of Professionalism Future Teachers of Physics]. Kamianets-Podilskiy, *Zbirnyk naukovykh prats Kamianets-Podilskoho natsionalnoho universytetu im. Ivana Ohiiienka, Serii: Pedahohichna*, (22), 99–102 (in Ukrainian).
http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkp_ped_2016_22_33
12. Ostapenko, N. (2015). Kompetentnisnyi pidkhid u profesiinii pidhotovtsi maibutnoho vchytelia muzychnoho mystetstva [Competence Approach in Training of Future Music Teachers]. Nizhyn, *Naukovi zapysyky NDU im. M. Hoholia*, (2), 53–57 (in Ukrainian).
13. Pliachenko, T. (2015). Struktura i zmist profesiinykh kompetentnostei uchytelia muzychnoho mystetstva [Structure and Content of Music Teacher's Professional Competences]. *Pedahohichna osvita: teoriia i praktyka. Psykholohiia. Pedahohika*, (24), 84–87 (in Ukrainian).
http://nbuv.gov.ua/UJRN/Potip_2015_24_15
14. Ternopil'ska, V. (2012). Struktura profesiinoi kompetentnosti maibutnioho fakhivtsia [Structure of Professional Competence of Future Specialist]. Melitopol, *Naukovyi visnyk Melitopil'skoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu*, (9), 208–213 (in Ukrainian).
<http://magazine.mdpu.org.ua/index.php/nv/article/view/193/140>
15. Teriaieva, L. (2019). Formuvannia metodychnoi kompetentnosti maibutnikh uchyteliv muzyky na zaniattiakh z khorovoho dyryhuvannia [Formation of Methodical Competence of Future Music Teachers in Choral Conducting Classes]. Avtoref. dis. ... kand. ped. nauk, Kyiv (in Ukrainian).
16. Tkachenko, K. (2015). Formuvannia metodychnoi kompetentnosti maibutnikh uchyteliv pochatkovykh klasiv u protsesi pedahohichnoi praktyky [Formation of Methodological Competence of Future Teachers in Primary School in Process of Pedagogical Practice]. Avtoref. dys. kand. ped. nauk, Sloviansk (in Ukrainian).
<http://repository.khpa.edu.ua//jspui/handle/123456789/398>
17. Tsybaliuk, Ya. (b. d.). Struktura metodychnoi kompetentnosti vchytelia [Structure of Teacher's Methodological Competence]. Odesa (in Ukrainian).
https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/doc/2011/4_2011/58.pdf
18. Tsiuliupa, N. (2009). Pedahohichni umovy formuvannia metodychnoi kompetentnosti maibutnioho vchytelia muzyky v protsesi instrumentalnoi pidhotovky [Pedagogical Conditions for Formation of Methodological Competence of Future Music Teacher in Process of Instrumental Training]. Avtoref. dys. ... kand. ped. nauk, Kyiv (in Ukrainian).
19. Sherstiuk, L. (2017). Sutnist ta struktura metodychnoi kompetentnosti maibutnioho vykladacha-filoloha [The Essence and Structure of Methodological Competence of the Future Teacher-Philologist]. Chernihiv, *Visnyk Chernihivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu, Serii: Pedahohichni nauky*, (142), 220–224 (in Ukrainian).
http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2017_142_50
20. Shmyhol, I. (2011). Sutnist ta struktura profesiinoi kompetentnosti pedahoha [Nature and Structure of Methodical Competence of Future Philology Teacher]. *Problemy pidhotovky suchasnoho vchytelia*, 1 (4), 197–204 (in Ukrainian).
[http://nbuv.gov.ua/UJRN/ppsv_2011_4\(1\)_32](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ppsv_2011_4(1)_32)

21. Shcholokova, O. (2006). Profesiina kompetentnist yak stratehichniy napriamok modernizatsii mystetskoi osvity v Ukraini [Professional Competence as Strategic Direction of Modernization of Art Education in Ukraine]. Hlukhiv, *Visnyk Hlukhivskoho derzh. ped. un-tu*, (8), 20–23 (in Ukrainian).
22. Yudzionok, N. (2011). Formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnoho vchytelia u muzychno-interpretatsiinii diialnosti [Formation of Professional Competence of the Future Teacher in Musical-Interpretive Activity]. Odesa, avtoref. dys. ... kand. ped. nauk (in Ukrainian).
23. Yatsynina, N. (2010). Struktura profesiinoi pedahohichnoi kompetentnosti maibutnoho vchytelia [Structure of Professional Pedagogical Competence of Future Teacher]. Kamianets-Podilskyi, *zbirnyk naukovykh prats Kamianets-Podilskoho natsionalnoho universytetu imeni Ivana Ohiiienka, Serii: Pedahohichna*, (16), 132–134 (in Ukrainian).

Стаття надійшла до редакції 04.11.2020.

Прийнято до друку 03.12.2020.